

Αποφασιστικός ο νέος ρόλος του πολλαπλασιαστικού υλικού στην επισιτιστική ασφάλεια και στην παραγωγικότητα

του Αθανασίου Τσούτσα, προέδρου Συνδέσμου Επιχειρήσεων Πολλαπλασιαστικού Υλικού

Ο αγροδιατροφικός τομέας καλείται μέσα σε περιβάλλον έντονης ρευστότητας να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις της επισιτιστικής ασφάλειας και της βιώσιμης ανάπτυξης. Ο συνεχώς αυξανόμενος παγκόσμιος πληθυσμός αναμένεται το 2050 να προσεγγίσει τα 10 δισ. Η αλλαγή στις διατροφικές συνήθειες οδηγεί σε μεγαλύτερη διαιτητική ποικιλία, με αυξανόμενη τάση στην κατανάλωση κρέατος, που συνεπάγεται αυξημένη ζήτηση για παραγωγή ζωοτροφών. Επίσης, οι καλλιεργούμενες εκτάσεις για την παραγωγή τροφίμων μειώνονται από χρόνο σε χρόνο, λόγω της αστυφιλίας, της υποβάθμισης της γονιμότητας των εδαφών, καθώς και των αυξανόμενων αναγκών σε βιοκαύσιμα. Τα παραπάνω αποτελούν μόνο μερικές από τις προκλήσεις που έχει να αντιμετωπίσει η παγκόσμια παραγωγή τροφίμων.

Σε αυτές τις σύνθετες συνθήκες, το γενετικό υλικό και οι νέες φυτικές ποικιλίες μέσα από τα σύγχρονα εργαλεία της γενετικής βελτίωσης θα διαδραματίσουν αποφασιστικό ρόλο. Το παραπάνω είναι προφανές, αν αναλογιστούμε ότι η διασφάλιση της αυτάρκειας των τροφίμων πρέπει να επιτευχθεί με δεδομένες:

α) Την κλιματική αλλαγή, που επιτακτικά απαιτεί ποικιλίες με αντοχή σε ακραίες καιρικές συνθήκες.

β) Την πίεση που ασκούν οι εχθροί και οι ασθένειες των φυτών, οι οποίοι καθίστανται ολοένα και πιο ανθεκτικοί στα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, καθιστώντας αναγκαία τη δημιουργία ανθεκτικών ποικιλιών.

γ) Τις λιγότερες εισροές που θέτει πλέον ως στρατηγικό στόχο η Ευρώπη κατά τη νέα ΚΑΠ, καθώς οι νέες ποικιλίες θα πρέπει να τα «καταφέρουν» με λιγότερα φυτοφάρμακα, λιπάσματα, νερό, αλλά και σε μικρότερη και καλλιεργούμενη έκταση.

Νέο «οπλοστάσιο»

Τα νέα εργαλεία που διαθέτει πλέον η γενετική βελτίωση φυτών και κυρίως οι τεχνολογίες βελτίωσης του γενετικού υλικού που βασίζονται σε νουκλεάσες (CRISPR/Cas9), είναι αυτά που έχουν αυξήσει εκθετικά τις δυνατότητες για τη δημιουργία νέων ποικιλιών, χάρη στην αποτελεσματικότητα, την απλότητα και

το σχετικά χαμηλό τους κόστος. Μέχρι σήμερα, όμως, η Ευρωπαϊκή Ένωση θεωρεί ότι οι φυτικές ποικιλίες που προκύπτουν με τις παραπάνω τεχνολογικές μεθόδους είναι προϊόν τροποποίησης και, ως εκ τούτου, εμπίπτουν στους ισχυρούς περιορισμούς που επιβάλλει η σχετική ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Τα νέα εργαλεία που διαθέτει πλέον η γενετική βελτίωση φυτών και σπόρων είναι αυτά που έχουν αυξήσει εκθετικά τις δυνατότητες για τη δημιουργία νέων ποικιλιών

Το τελευταίο χρονικό διάστημα, έχει ξεκινήσει εντός της ΕΕ μια μεγάλη διαβούλευση, με ενεργή συμμετοχή του ΣΕΠΥ, η οποία αναμένεται να καταλήξει σε συγκεκριμένη νομοθετική πρόταση εντός του 2023. Ως ΣΕΠΥ, ευελπιστούμε ότι μια τέτοια πρόταση θα σηματοδοτήσει τη «στροφή» της Ευρώπης προς μια ρεαλιστική και θετική στάση απέναντι σε αυτές τις νέες τεχνολογίες. Εάν αυτό δεν συμβεί, τότε αναπόφευκτα γεωργοί, μεταποιητές, έμποροι και καταναλωτές στην Ευρώπη θα βρεθούν σε μειονεκτική θέση έναντι εκείνων από άλλες ηπείρους, όπου το θέμα έχει αντιμετωπιστεί με ευνοϊκότερες ρυθμίσεις.

Με την ευκαιρία της φετινής Agrotica, ως ΣΕΠΥ, θέλουμε να τονίσουμε ότι το 50% της καινοτομίας και της έρευνας ενσωματώνεται στη γεωργική πράξη μέσα από τον σπόρο. Για την επίτευξη των στόχων που θέτει η νέα στρατηγική της ΕΕ «Από το Αγρόκτημα στο Πιάτο», είναι απαραίτητη η χρήση των νέων εργαλείων στον τομέα της γενετικής βελτίωσης για τη δημιουργία φυτικών ποικιλιών, πάντοτε όμως υπό τον έλεγχο και την εποπτεία τόσο της ΕΕ, σε κεντρικό επίπεδο, όσο και των αρμοδίων αρχών, σε κάθε κράτος-μέλος.